

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد.

۲۰۲۱/۰۶/۲۵

نویسنده: ولادیمیر دانیلوف
مترجم: رسول رحیم

آیا امریکا برای معضل بیرون رفتن از افغانستان راه حلی یافته است؟

منبع: نیویاسترن او تلوک ۲۳ جون ۲۰۲۱

دو ماه گذشته برای ایالات متحد امریکا از لحاظ یافتن راه حلی برای بیرون رفتن سریع نیروهای منظم ایالات متحد امریکا و ناتو از افغانستان بسیار دشوار بوده است.

با وجود تلاش های متعدد برای ترغیب ازبیکستان، قرغزستان و قزاقستان و همچنان نمایندگان روسیه به هر وسیله ممکن، واشنگتن موفق نگردید برنامه های قبلی اش را برای توظیف احتمالی آن ها در آسیای میانه پس از دوران شوروی پیاده کند.

شاید تاکنون یگانه موفقیت ولو کوچک که ایالات متحد امریکا در این ساحه به دست آورده است، امضای موافقت نامه همکاری های نظامی بین افغانستان و قزاقستان می باشد که در ۱۸ جون در نتیجه اعمال نفوذ واشنگتن امضا شد و این هم به دنبال تاکید های قوی در آخرین "تماس ها" بین ایالات متحد امریکا و قزاقستان صورت گرفت. این سند در نورسلطان، پایتخت قزاقستان بین حمدالله محب مشاور امنیت ملی افغانستان و نورلان یرمیک بایوف وزیر دفاع قزاقستان امضا شد، تا « راه را برای حمایت دوجانبه بین نیروهای مسلح در ساحات مختلف هموار سازد». این مطلبی است که شورای امنیت ملی افغانستان می گوید. این توافق نامه خواهان تمرین های مشترک، همکاری در قسمت جمع آوری اطلاعات، طب نظامی، کار برای بهسازی سامان آلات، حمایت لوژستیک، آموزش های جنگی و همکاری های عمیق نظامی بین دو کشور می باشد. اساساً این به مفهوم کمک به افغانستان « با دست قزاقستان» می باشد، اما با حمایت آشکاری که توسط واشنگتن فراهم می شود.

با توجه به اهمیت خاصی که ایالات متحد امریکا برای حفظ کنترل میدان هوایی کابل به مثابه تخته پرش برای استفاده از آن در آینده برای منطقه دارد، در نشست آخری که بین جوبایدن و رجب طیب اردوغان، رئیس های جمهور ایالات متحد امریکا و ترکیه صورت گرفت، آن ها توافق نمودند که نظامیان ترکیه نقش رهبری کننده در تامین امنیت این میدان هوایی پس از تکمیل ماموریت ناتو در این کشور بازی خواهد نمود. در اساس این نوع تصمیم واشنگتن قبلاً در صفحات "نیویاسترن او تلوک" پیش بینی شده بود، چنان که به دنبال آن آمده بود که "نقش آینده ترکیه" در ارتباط با ایالات متحد امریکا در منطقه در مجموع تقویت خواهد شد. عین همین نقش برای انقره در این شرایط، اخیراً موضوع بحث های جدی در مطبوعات ترکیه و در نشرات اخیر روزنامه "ترکیه" بوده است که یکی از با نفوذترین روزنامه ها بوده و در آن دیدگاه های جناح راست ترکیه بازتاب می یابد. این روزنامه تاکید نموده است، در شرایطی که برای ترکیه در افغانستان مساعد است، این کشور (افغانستان) نه تنها باید به حیث یک کشور آسیای جنوبی نگریسته شود، بلکه همچنان باید به حیث یک کشور مهم باید نگریسته شود که در بین حوزه منافع و علائق ترکیه در بافت "ترکستان جنوبی" قرار دارد. طبق نظر این روزنامه، این روند رویدادها می تواند به انقره این امکان را بدهد « تا جاپائی در منطقه، دست کم مانند آنچه در آذربایجان پس از جنگ دوم ناگورنو-قره باغ اتفاق افتاد، بیاید، تا دسترسی غربی ها را به مناطق جغرافیائی مسلمانان، اما تنها از طریق ترکیه فراهم سازد، همچنان با استفاده از غرب به مثابه یک پوشش، شروع به نفوذ فعال در ترکستان جنوبی نماید.»

نشریه بریتانیائی "رای الیوم"، ابراز تردید نکرده است که اردوغان با انجام چنین کاری واضحاً توسعه جویی را با دنبال کردن رویای احیای امپراتوری عثمانی ادامه می دهد.

ایالات متحد امریکا با وجود توافق با انقره در ارتباط با میدان هوایی کابل روی چندین گزینه اضافی دیگر کار می کند، تا در صورت ناکامی گزینه مربوط به ترکیه از آن ها استفاده نماید.

توجهی هائی که در عقب این برنامه ها وجود دارد توسط اعلامیه جنبش طالبان (در روسیه غیرقانونی است) تائید می شود که بیانگر مخالفت آن ها با حضور نظامی ترکیه در میدان هوایی کابل می باشد. طالبان تقاضا می نمایند

که ترک ها نیز مطابق به موافقت نامه ای که سال گذشته در دوحه امضا شده است، با بیرون رفتن نیروهای ائتلاف، بیرون روند، آن ها ترکیه را به حیث یک دولت عضو ناتو می شناسند.

پس از آن بود که اردوغان مجبور گشت تا به طور عاجل موضع اش را در مورد میدان هوایی کابل و حضور نظامی در افغانستان اصلاح نموده و در حالی که خواهان حمایت دیپلماتیک، لوژستیک و مالی بیشتر از واشنگتن شد، و همچنان هنگری و پاکستان را نیز در پهلوی ترکیه مشمول این معادله ساخت.

با توجه به عکس العملی که قبلاً توسط جانب امریکائی نشان داده شد، « انقره شرایط پیچیده ای را مطرح نمود و برای اکنون آن ها فقط مورد ملاحظه قرار خواهند گرفت. » نمی توان منتفی دانست که تصمیم ناتو برای شمولیت ترکیه جهت حفاظت میدان هوایی کابل شاید مورد تجدید نظر قرار گیرد. علاوه براین، اداره هوایی ملکی افغانستان تا هنوز تصمیم نگرفته است که آیا مسئولیت اداره میدان هوایی را بعد از بیرون رفتن نیروهای خارجی به نیروهای مسلح ترکیه واگذار کند.

و اکنون، هرگاه ترکیه بخواهد که در هر صورتی در افغانستان بماند، این کشور مجبور خواهد گردید که در برابر منازعات بین القومی قرار گیرد و گروه های مختلف سیاسی و قومی می کوشند ترکیه را به جانبداری خود برانگیزند و پایش را به زد و خورد های نظامی بکشانند، و در فرجام منجر به آن خواهد شد که ترکیه به حیث یک کشور محارب شناخته شود. اردوغان واضحاً از این چشم انداز راضی نیست، زیرا جدا از جاه طلبی های شخصی اش، او دارای منابع سیاسی، دیپلماتیک، اقتصادی و نظامی نمی باشد. برای وی افغانستان "کلید آسیا" نه، بلکه بیشتر « دروازه ای به یک منطقه پر معضله » می گردد که تخته پرشی برای گروه های تندرو و قاچاق مواد مخدر می شود. علاوه براین، روسیه، پاکستان، هند و چین نیز منافع و علایق استراتژیک خود شان را در افغانستان دارند، آنها نیز در حال آمادگی برای بیرون رفتن ایالات متحد امریکا از این کشور اند، و انقره باید با این کشورها مخالفت کند، که این واضحاً فراتر از قدرت انقره می باشد.

تاجایی که به بیرون رفتن نیروهای توظیف شده ائتلاف در افغانستان مربوط می شود، در ۱۴ جون نمایندگانی از فرماندهی ناتو با تقاضایی در این ارتباط، به مقامات قطری مراجعه و درخواست پایگاهی را در آن کشور، برای کمک به آموزش نیروهای ویژه افغانستان، به مثابه بخشی از مکلفیت های نمودند که نیروهای خارجی بعد از بیرون رفتن از افغانستان، بردوش می داشته باشند.

یک منبع دیپلماتیک در کابل به خبرگزاری رویترز تائید نموده است که « مذاکراتی در مورد انتقال نیروهای ویژه افغانستان به قطر جهت آموزش خاص برای یک دوره چهار تا شش هفته جریان دارد. » یک منبع دوم از خدمات امنیتی در واشنگتن گفته است « مقامات قطر باید خود شان تصمیم بگیرند که آیا موافق اند قلمرو شان را به حیث یک میدان آموزشی در دسترس ناتو قرار بدهند. » بنابراین معضله افغانستان برای واشنگتن هنوز حل نشده باقی مانده است.